

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru o Návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronickej komunikácie

(Prepracované znenie)

[COM(2016) 590 final – 2016/0288 (COD)]

(2017/C 125/08)

Spravodajca: **Jorge PEGADO LIZ**

Konzultácia	Európsky parlament 24. 10. 2016 Rada 9. 11. 2016
Právny základ	článok 114 a článok 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre dopravu, energetiku, infraštruktúru a informačnú spoločnosť
Dátum schválenia v sekcii	11. 1. 2017
Dátum schválenia v pléne	26. 1. 2017
Plenárne zasadnutie č.	522
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	162/3/23

1. Závbery a odporúčania

1.1 EHSV vyjadruje súhlas so všeobecným zámerom návrhu Komisie o európskom kódexe elektronickej komunikácie, s jeho vhodným načasovaním, formou spracovania témy a so spôsobom prístupu ku kodifikácii a prepracovaniu štyroch platných smerníc (rámcová smernica, smernica o povolení, prístupová smernica, smernica univerzálnej služby), pričom ich spája do jednej smernice a zjednodušuje súčasnú štruktúru s cieľom posilniť jej súdržnosť a prístupnosť v súlade s cieľom dosiahnutia regulačnej vhodnosti (REFIT).

1.2 EHSV poukazuje najmä na ťažkosti pri prepracovaní jednotlivých spomínaných smerníc a zdôrazňuje vysokú úroveň právnej činnosti vykonanej po prvý raz, ale upozorňuje na potrebu dôkladnej revízie rôznych jazykových verzí s cieľom opraviť niekoľko menších chýb vo formulácii.

1.3 EHSV súhlasí s hlavnými cieľmi návrhu v snahe zabezpečiť lepšie pripojenie na internet pre všetkých občanov a podniky v rámci celého balíka iniciatív, aby boli investície do nových vysokokvalitných infraštruktúr atraktívnejšie pre všetky podniky v celej EÚ, a to na miestnej úrovni, ako aj za hranicami štátov.

1.4 Výbor však ľutuje rozhodnutie vynechať smernicu o súkromí, ktorá by mala byť pre občanov jasným dôkazom pozitívneho úsilia Únie v tejto oblasti. Návrh tak prichádza o jeden z najdôležitejších pilierov zaručujúcich hlavné záujmy používateľov siete a je slabou stránkou návrhu.

1.5 Zároveň tiež ľutuje, že Komisia si zvolila smernicu s rôznymi spôsobmi harmonizácie, pričom mnohé dôležité otázky ponechala na rozhodnutie členských štátov, čím nezabráni fragmentácii trhov, namiesto toho, aby sa rozhodla pre priamo uplatniteľné nariadenie a stanovila vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľov, a tým prispela k väčšej integrácii jednotného trhu.

1.6 EHSV podporuje hlavné prvky navrhovaného režimu, a to najmä:

a) obavy v súvislosti s dostupnosťou služieb pre používateľov so zdravotným postihnutím a zároveň potrebu lepšieho vymedzenia práv koncových používateľov, ale pod zásadnou podmienkou uplatňovania pravidiel EÚ o ochrane spotrebiteľa, najmä smerníc 93/13/EHS, 97/7/ES a 2011/83/EÚ;

- b) vhodnú formuláciu nových pojmov a definície s dôrazom na objasnenie a výklad právneho rámca;
- c) zmenu postupov pri analýze trhu a kodifikáciu najlepších súčasných postupov s cieľom zabezpečiť, aby sa povinnosti týkajúce prístupu zaviedli len v nevyhnutných prípadoch na riešenie zlyhaní maloobchodného trhu a zabezpečenie dodávky konečnému používateľovi, a zároveň poskytnutie konkurenčnej ponuky;
- d) uľahčenie spoločného využívania frekvenčného spektra v sieťach 5G a podporovanie prístupu koncových používateľov k sieti Wi-Fi, pričom spoločné využívanie spektra na základe všeobecného oprávnenia alebo individuálnych práv na používanie môže zabezpečiť intenzívnejšie a účinnejšie využívanie tohto vzácného zdroja;
- e) posilnenie nezávislosti národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov zdôrazňujú najmä osobitné záruky udelené pri výbere, obmedzení trvania mandátov, nezávislej správe a odvolávaní členov príslušných riadiacich orgánov.

1.7 EHSV naopak vyjadruje vážne výhrady a dôvodné pochybnosti, najmä pokiaľ ide o aspekty týkajúce sa:

- a) určitých zmien v univerzálnej službe, prostredníctvom ktorých by pod zámienkou údajnej modernizácie organizácie týchto služieb v skutočnosti došlo k nahradeniu týchto služieb a dokonca odstráneniu viacerých povinností, ako sú verejné telefónne automaty, úplné telefónne zoznamy a informácie o telefónnych číslach, z jej rozsahu uplatňovania, čím by očakávaný výsledok stratil svoje opodstatnenie;
- b) vymedzenia pojmu funkčného širokopásmového pripojenia, pretože na základe tohto vymedzenia by mohlo dôjsť k vytvoreniu svojvoľného zoznamu dostupných internetových služieb namiesto pripojenia minimálnej neutrálnej kvality, čo by mohlo v budúcnosti viesť k diskriminačným postupom na úkor koncových používateľov;
- c) odkazu na sociálnu pomoc alebo zabezpečenie, čiže na vnútroštátne rozpočty prostredníctvom daní, „aby bola koncovým používateľom s nízkym príjmom alebo s osobitnými sociálnymi potrebami poskytovaná podpora s cieľom zaručiť cenovú dostupnosť funkčného prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb minimálne v pevnom umiestnení“, čím dodávateľom služieb zanikajú takéto povinnosti a umožňuje im to pokrývať len výhodné odvetvia, čím sa zabezpečí ochrana ich záujmov a zúži rozsah univerzálnej služby, ako aj práva spotrebiteľov; rovnako aj na pokrytie nákladov na verejné služby sa odkazuje na verejné zdroje, keďže bola zrušená možnosť vzájomného rozdelenia nákladov, s ktorou sa predtým počítalo;
- d) výslovnej možnosti využitia metódy maximálnej harmonizácie práv koncových používateľov na nízku úroveň ochrany, čo vyústí do obmedzenia práv používateľov z dôvodu zjednodušenia a čo je v rozpore s postojom, ktorý EHSV opakovane obhajoval;
- e) zrušenia určitých regulačných povinností alebo zníženia predchádzajúcich práv alebo záruk pod nepreukázanou zámienkou, že už nie sú potrebné alebo sú zahrnuté vo všeobecných právnych predpisoch o ochrane spotrebiteľa, napríklad zrušenie právomocí národných regulačných orgánov zaviesť priamu reguláciu maloobchodných cien operátorov s významným trhovým vplyvom alebo určitých ustanovení o zmluvách, transparentnosti, rovnocennosti prístupu pre používateľov so zdravotným postihnutím, službách zoznamov a interoperabilite digitálneho televízneho vybavenia;
- f) nedostatočnej regulácie určitých postupov označených za nekalé praktiky v zmluvách s používateľmi, ako napríklad v prípade maximálneho trvania zmluvy alebo ukončenia zmluvy, obnovenia zmlúv v prípade ponuky vo forme balíkov, chýbajúcich sankcií na zabezpečenie efektívnosti procesu zmeny dodávateľa pre koncového používateľa, zachovania povinnosti odškodniť koncového používateľa za „hodnotu dotovaného zariadenia viazaného na zmluvu v čase jej uzavretia vypočítanú *pro rata temporis* a úhradu *pro rata temporis* všetkých ďalších akciových výhod, ktoré boli za také označené v čase uzavretia zmluvy“;

- g) a napokon skutočnosti, že návrh nereaguje na výslovnú žiadosť Rady o európsky kódex práv používateľov elektronických komunikačných služieb, ktorého cieľom by bolo vytvorenie jednoduchého a ľahko použiteľného nástroja na úrovni EÚ, ktorý by zahŕňal všetky práva používateľov elektronických komunikačných služieb v oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT) a ochrany spotrebiteľa.

2. Stručné zhrnutie návrhu Komisie

2.1 Návrh smernice

2.1.1 V rámci stratégie pre jednotný digitálny trh ⁽¹⁾ a vzhľadom na nedávne rýchle a zásadné zmeny v štruktúrach trhu elektronických komunikácií a vznik predtým neznámych účastníkov trhu, ktorí museli konkurovať tradičným telekomunikačným operátorom, spolu s nárastom počtu a popularity online obsahových služieb, je potrebné vykonať revíziu a aktualizáciu regulačného rámca pre elektronické komunikácie z roku 2009, najmä s cieľom umožniť občanom a podnikom bezproblémový prístup k online činnostiam, ktoré by vykonávali podľa pravidiel spravodlivej hospodárskej súťaže. Zabezpečenie lepšieho pripojenia na internet pre všetkých občanov a podniky je hlavným cieľom, ktorý si Komisia stanovila v návrhu uverejnenom 14. septembra 2016 ⁽²⁾.

2.1.2 Tento návrh je súčasťou balíka, ktorého cieľom je zatriktívniť investície do nových vysokokvalitných infraštruktúr pre všetky podniky v celej EÚ, a to na miestnej úrovni, ako aj za hranicami štátov, a ktorý zahŕňa aj návrh nariadenia o Orgáne európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) a oznámenie Komisie na tému Pripojenie pre konkurencieschopný jednotný digitálny trh – smerom k európskej gigabitovej spoločnosti. Predložený bol aj akčný plán pre zavedenie služby 5G v celej EÚ od roku 2018 a návrh nariadenia na podporu internetového pripojenia v miestnych komunitách a na verejných priestranstvách – WIFI4EU.

2.1.3 Všetky tieto nástroje slúžia trom hlavným strategickým cieľom v oblasti pripojenia do roku 2025:

- a) všetky hlavné sociálno-hospodárske subjekty musia mať prístup k veľmi rýchlemu pripojeniu na úrovni gigabitov;
- b) všetky európske domácnosti, vidiecke alebo mestské, musia mať prístup k sieti, ktorá ponúka zostupné pripojenie na aspoň 100 Mbps, upraviteľné na rýchlosti v rádoch gigabitov;
- c) všetky mestské oblasti a všetky hlavné pozemné a železničné dopravné trasy musia mať neprerušené pokrytie sieťou 5G; strednodobým cieľom musí byť komerčne dostupné pripojenie 5G aspoň v jednom z veľkých miest v každom členskom štáte EÚ do roku 2020.

2.1.4 Návrh vychádza z článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a jeho cieľom je dobudovať vnútorný trh v oblasti elektronickej komunikácie a zabezpečiť jeho fungovanie, a to prostredníctvom horizontálneho prepracovania štyroch existujúcich smerníc (rámcová smernica, smernica o povolení, prístupová smernica, smernica univerzálnej služby), pričom ich spája do jednej smernice a zjednodušuje súčasnú štruktúru s cieľom posilniť jej súdržnosť a prístupnosť v súlade s cieľom dosiahnutia regulačnej vhodnosti (REFIT), čím návrh nadobúda formu skutočného európskeho kódexu elektronickej komunikácie.

2.1.5 V závislosti od jednotlivých tém uplatňuje návrh rôzne formy právnej harmonizácie od cielenej a selektívnej plnej harmonizácie, napríklad pokiaľ ide o pravidlá ochrany koncových používateľov, po minimálnu harmonizáciu právomocí národných regulačných orgánov (NRO) na vysokej úrovni alebo až maximálnu harmonizáciu v oblasti frekvenčného spektra.

2.1.6 Tento návrh vychádza z rozsiahlej verejnej konzultácie so zainteresovanými stranami počas obdobia 12 týždňov, zo špecializovaného externého poradenstva zo strany EP a Rady a viacerých štúdií podrobne uvedených a vysvetlených v posúdení vplyvu, ako aj zo stanoviska skupiny expertov na vysokej úrovni zriadenej v rámci štúdie SMART 2015/0005.

⁽¹⁾ COM(2015) 192 final.

⁽²⁾ COM(2016) 590 final.

2.1.7 Predkladaným návrhom chce Komisia dosiahnuť tieto ciele:

- a) intenzívnejšiu hospodársku súťaž a väčšiu predvídateľnosť investícií;
- b) lepšie využívanie rádiových frekvencií;
- c) väčšiu ochranu spotrebiteľov v tých oblastiach, kde sú všeobecné pravidlá ochrany spotrebiteľov nedostatočné vzhľadom na osobitné potreby sektora;
- d) bezpečnejšie online prostredie pre používateľov a spravodlivejšie pravidlá pre všetkých účastníkov trhu.

2.1.8 Stručne povedané, niektoré navrhované zmeny, najmä tie, ktoré sa týkajú spektra, univerzálnej služby, prístupu, koncových užívateľov, číslovania a politického riadenia, majú za cieľ zaviesť jasné pravidlá, umožniť zainteresovaným stranám, aby ľahko pochopili svoje práva a povinnosti a zabrániť prílišnej regulácii a administratívne zaťaženiu.

2.1.9 Navrhované zmeny zahŕňajú najmä: zjednodušenie a geografické zameranie regulácie prístupu; využívanie (kedykoľvek je to možné) všeobecných povolení namiesto jednotlivých licencií v oblasti frekvenčného spektra; podporovanie sekundárnych trhov frekvenčného spektra; odstránenie určitých povinností univerzálnej služby, ako sú požiadavky na zabezpečenie poskytovania telefónnych automatov a fyzických telefónnych zoznamov; zúženie rozsahu uplatňovania univerzálnej služby; objasnenie rozsahu pôsobnosti regulačného rámca a odstránenie povinností v oblasti ochrany spotrebiteľa, a to v prípadoch, keď ich už riešia horizontálne právne predpisy alebo ich splnil trh; harmonizáciu a sprehľadnenie pravidiel a riadenia číslovania v kontexte M2M.

2.1.10 Komisia zároveň navrhuje posilnenie úlohy národných regulačných orgánov a orgánu BEREC s cieľom zabezpečiť jednotné a predvídateľné uplatňovanie pravidiel v rámci celého jednotného digitálneho trhu obmedzením súčasnej fragmentácie a nezrovnalostí s cieľom podporiť účinné riadenie nových inštitúcií⁽³⁾.

2.2 Metóda prepracovaného znenia (recast)

2.2.1 Komisia nevykonala len obyčajnú „kodifikáciu“ a zahrnula obsah viacerých predchádzajúcich smerníc do harmonizovaného a súdržného celku, avšak bez zmeny obsahu, ako to zvyčajne robí vo väčšine prípadov. Namiesto toho využila možnosť, ktorú jej poskytuje medziinštitucionálna dohoda podpísaná 28. novembra 2001⁽⁴⁾, aby zároveň s horizontálnou integráciou rôznych skorších aktov do jediného legislatívneho aktu zaviedla hĺbkové a podstatné zmeny systému (tzv. „podstatné zmeny“).

2.2.2 Pri tomto type legislatívneho zjednodušenia, kodifikácie a podstatných zmien právneho rámca legislatívneho aktu sa v plnej miere uplatňuje bežný legislatívny proces EÚ (bod 5 dohody), ku ktorému EHSV vypracuje stanovisko, a návrh na prepracovanie sa riadi súborom kritérií a pravidiel výslovne stanovených v bodoch 6 a 7 uvedenej dohody.

3. Všeobecné pripomienky

3.1 Aspekty, ktorými sa toto stanovisko nebude zaoberať

3.1.1 EHSV sa nielen vzhľadom na obmedzenia týkajúce sa dĺžky jeho stanovísk, ale aj na samotnú povahu návrhu domnieva, že by sa nemal znovu vyjadriť k aspektom, ktoré boli do predkladaného návrhu prevzaté bez zmeny z predchádzajúcich legislatívnych aktov, pokiaľ to nebude vyslovene nevyhnutné na pochopenie niektorých analyzovaných bodov.

3.1.2 EHSV už mal vo svojich predchádzajúcich stanoviskách možnosť podrobne sa vyjadriť ku všetkým týmto témam a v tejto súvislosti svoje postoje len potvrdzuje.

3.1.3 V predkladanom stanovisku sa tiež podrobne nevyjadrí k aspektom týkajúcim sa štruktúry a fungovania orgánu BEREC, ktoré budú podrobne analyzované v stanovisku, na ktorom sa pracuje súběžne s týmto stanoviskom.

⁽³⁾ COM(2016) 591 final.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 77, 28.3.2002, s. 1.

3.2 *Posúdenie všeobecného smerovania skúmaného návrhu*

3.2.1 EHSV by chcel v prvom rade vyjadriť, že víta vhodné načasovanie iniciatívy Komisie, ktorá je plne odôvodnená situáciou na trhu, technologickým vývojom a právnou ochranou používateľov elektronických komunikácií, potrebou prepracovať právny rámec, ktorý by občanom a podnikom umožnil bezproblémový prístup k činnostiam online a ich vykonávanie podľa pravidiel spravodlivej hospodárskej súťaže. Víta tiež použitý postup „prepracovania“ (recast), ktorý je veľmi vhodným nástrojom vo všeobecnom rámci programu REFIT, ale vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia tento postup využíva veľmi zriedkavo.

3.2.2 EHSV v tomto konkrétnom kontexte víta, ako Komisia správne uplatnila zložitý postup „prepracovania“ (prepracované znenie) a pritom dôsledne formálne dodržala stanovené pravidlá, ľutuje však, že Komisia sa nerozhodla zároveň uverejniť verziu so zapracovanými zmenami, ktorá by bola čitateľnejšia, ako to navrhol pri viacerých príležitostiach.

3.2.3 Chcel by tiež vyjadriť svoj súhlas s väčšinou nových pravidiel zavedených v návrhu nového legislatívneho aktu a so spôsobom, ako sú tieto právne nástroje zosúladené s inými politikami EÚ, či už ide o platnú špecifickú reguláciu v danom sektore, konkrétne zásady práva hospodárskej súťaže alebo horizontálne právne predpisy v oblasti ochrany spotrebiteľa.

3.2.4 EHSV sa však domnieva, že ak by sa namiesto (ktoré nie je celkom odôvodnené) tak komplexnej a rozsiahlej smernice s mnohými aspektmi ponechanými na vnútroštátnu reguláciu zvolilo rámcové nariadenie, ktoré by bolo priamo a jednotne uplatniteľné vo všetkých členských štátoch, ako navrhovala Komisia, dosiahli by sa rozsiahlejšie zjednodušenia a právna istota, pričom niektoré zahrnuté témy podliehajúce rôznym stupňom harmonizácie podľa podmienok trhu a podstaty daných tém by upravovali špecifické smernice. Čas potrebný na prijatie tejto smernice (najmenej 18 mesiacov), jej transpozíciu (nie menej ako 2 roky), a jej implementáciu odsúva skutočné nadobudnutie účinnosti nového režimu najskôr na rok 2021 až 2022.

3.2.5 Na druhej strane, vynechanie smernice o súkromí, ktorej návrh bol uverejnený 10. januára 2017 [COM(2017) 10 final], čo je jedna z ústredných a najdôležitejších tém balíka, je síce pochopiteľné z dôvodu legislatívneho harmonogramu, no predstavuje slabú stránku návrhu, ktorý je ochudobnený o jeden z najvýznamnejších pilierov zabezpečujúcich hlavné záujmy používateľov siete. Zosúladenie súčasnej legislatívy s budúcim nástrojom o súkromí sa tým odsúva do ďalšej budúcnosti a vznikajú väčšie ťažkosti pri transpozícii a implementácii všetkých opatrení.

3.2.6 Vynechané bolo aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o roamingu vo verejných mobilných komunikačných sieťach v rámci Únie⁽⁵⁾ a určité aspekty oznámenia Komisie na tému Podpora zdieľaného využívania zdrojov rádiového frekvenčného spektra na vnútornom trhu, ktoré mali byť zaradené do tohto kódexu⁽⁶⁾.

3.2.7 A napokon je zjavné, že návrh nereaguje na výslovnú žiadosť Rady o európsky kódex práv používateľov elektronických komunikačných služieb, ktorého cieľom by bolo vytvorenie jednoduchého a ľahko použiteľného nástroja na úrovni EÚ, ktorý by zahŕňal všetky práva používateľov elektronických komunikačných služieb v oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT) a ochrany spotrebiteľa⁽⁷⁾, a zároveň nezohľadňuje zámer vyjadrený v rámci digitálnej agendy uverejniť do roku 2011 Kódex EÚ práv v online prostredí, ktorý by jasne a zrozumiteľne zhrnul súčasné práva používateľov digitálnych služieb v EÚ⁽⁸⁾.

4. Konkrétne pripomienky

4.1 *Predmet úpravy a zameranie*

EHSV víta snahu Komisie zdôrazniť v článku 1 otázku dostupnosti služieb pre používateľov so zdravotným postihnutím, ako aj potrebu lepšieho vymedzenia práv koncových používateľov. V tejto súvislosti je obzvlášť dôležitá výhrada vyjadrená v článku 1 ods. 4, podľa ktorého sa ustanovenia tejto smernice uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté pravidlá Únie o ochrane spotrebiteľa, najmä smernice 93/13/EHS a smernice 2011/83/EÚ, a vnútroštátne pravidlá, ktoré sú v súlade s právom Únie, ku ktorým EHSV práve vypracoval hodnotiace správy (informačné správy INT/795 a 796 prijaté 15. decembra 2016).

⁽⁵⁾ COM(2011) 402 final.

⁽⁶⁾ COM(2012) 478 final.

⁽⁷⁾ 3017. zasadnutie Rady 31. mája 2010.

⁽⁸⁾ COM(2010) 245 final.

4.2 Vymedzenie pojmov

Pokiaľ ide o definície, EHSV zdôrazňuje správnosť formulácie nových pojmov, ako sú „sieť s veľmi vysokou kapacitou“, „interpersonálna komunikačná služba“, „interpersonálna komunikačná služba s číslovaním“, „interpersonálna komunikačná služba bez číslovania“, „bezpečnosť“ sietí a služieb, „bezdrôtový prístupový bod s malým dosahom“, „rádiová miestna počítačová sieť“ (RLAN), „spoločné používanie rádiového frekvenčného spektra“, „harmonizované rádiové frekvenčné spektrum“, „stredisko tiesňového volania“ (PSAP), „najvhodnejšie stredisko tiesňového volania“, „tiesňová komunikácia“, „tiesňová služba“, ktoré majú význam pre právny rámec.

4.3 Ciele

4.3.1 Pokiaľ ide o ciele, výbor poukazuje na relevantný aspekt spolupráce medzi národnými regulačnými orgánmi a inými príslušnými orgánmi, ako aj medzi členskými štátmi a orgánom BEREC pri plnení týchto cieľov, hoci „model“, ktorý uprednostňuje, sa uberať iným smerom, ako uviedol vo svojom stanovisku o novom štatúte orgánu BEREC.

4.3.2 V tejto súvislosti je obzvlášť dôležité vyzdvihnúť opätovné vymedzenie povinností národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov, ako aj orgánu BEREC, stanovených v článku 3 ods. 2.

4.3.3 Dôležitá je tiež spolupráca medzi členskými štátmi v rámci skupiny pre politiku rádiového frekvenčného spektra zriadenej rozhodnutím Komisie 2002/622/ES navzájom a s Komisiou a na ich žiadosť aj s Európskym parlamentom a Radou pri podporovaní strategického plánovania a koordinácii prístupov k politike rádiového frekvenčného spektra v Únii.

4.4 Niektoré relevantné oblasti

4.4.1 Keďže v rámci tohto stanoviska nie je možné vykonať analýzu všetkých príslušných ustanovení, EHSV sa chcel zamerať na niektoré oblasti, ktoré majú podľa neho väčší význam pre spoločnosť.

4.4.2 Regulácia prístupu

4.4.2.1 EHSV víta skutočnosť, že pravidlá prístupu neboli podstatne zmenené a súhlasí s Komisiou, pokiaľ ide o zjednodušenie postupov a podporovanie všadeprítomného pripojenia a veľmi vysokej kapacity, ktoré sú ústredným cieľom regulačného rámca v tomto sektore, ako aj o podporu hospodárskej súťaže, dokončenie vnútorného trhu a ochranu spotrebiteľov.

4.4.2.2 EHSV podporuje konkrétne zmeny regulácie trhu, na základe ktorých budú mať regulačné orgány povinnosť identifikovať investičné zámery a umožniť verejným orgánom hľadať investorov v oblastiach s nedostatočným pokrytím. To by malo zvýšiť transparentnosť plánov zavádzania siete, poskytnúť investorom väčšiu predvídateľnosť a umožniť regulačným orgánom, aby vo svojej analýze trhu lepšie zohľadnili geografické špecifiká.

4.4.2.3 Súhlasí s Komisiou, pokiaľ ide o zmenu postupov pri analýze trhu a kodifikáciu najlepších súčasných postupov s cieľom zabezpečiť, aby sa povinnosti týkajúce prístupu zaviedli len v nevyhnutných prípadoch na riešenie zlyhaní maloobchodného trhu a zabezpečenie dodávky konečnému používateľovi, a súčasne poskytnutie konkurenčnej ponuky. EHSV však nepovažuje predĺženie lehoty na analýzu trhu z troch na päť rokov za opodstatnené.

4.4.2.4 EHSV tiež súhlasí s tým, že hospodárska súťaž založená na infraštruktúre je jednou z najúčinnejších foriem poskytovania nového alebo lepšieho internetového pripojenia v tých oblastiach, kde hustota obyvateľstva umožňuje zavedenie viac ako jednej siete.

4.4.3 Pridelovanie spektra

4.4.3.1 Napriek tomu, že EÚ ako prvá vyvinula bezdrôtové technológie 4G, dochádza k oneskoreniu ich zavádzania v porovnaní s inými regiónmi. Vzhľadom na to, že pridelovanie a riadenie spektra spadá v zásade do právomoci členských štátov, táto skutočnosť bola vo všeobecnosti označovaná ako príčina fragmentácie trhov s priamym negatívnym vplyvom na bezdrôtové sieťové pokrytie a jeho rozšírenie do celej Európy, a ak bude pretrvávať, ohrozí úspešné zavedenie služieb 5G v Európe a zavádzanie nových inovačných služieb.

4.4.3.2 Z tohto dôvodu je zámerom návrhu zaviesť súbor spoločných pravidiel, ako je napríklad minimálna doba platnosti licencie s cieľom zabezpečiť návratnosť investícií, väčší priestor pre obchodovanie so spektrom, konzistentnosť a objektívnosť regulačných opatrení (rezerva, pravidlá organizácie pridelovania, maximálne ceny, bloky frekvenčného spektra, mimoriadna rezerva spektra) a partnerské preskúmanie medzi národnými regulačnými orgánmi s cieľom zabezpečiť konzistentné postupy pridelovania v rámci orgánu BEREC. Operátori by sa zase mali zaviazat, že budú efektívne využívať spektrum, ktoré im bolo pridelené.

4.4.3.3 EHSV súhlasí s týmto novým prístupom, pretože okrem urýchlenia postupov pridelovania frekvenčného spektra pre elektronické komunikácie s jasnými lehotami pre sprístupnenie spektra na trhu poskytne investorom do novej generácie bezdrôtového širokopásmového pripojenia väčšiu predvídateľnosť a konzistentnosť z hľadiska budúcich licenčných modelov a základných podmienok pre pridelenie alebo obnovenie vnútroštátnych práv v oblasti frekvenčného spektra.

4.4.3.4 EHSV napokon víta uľahčenie spoločného využívania frekvenčného spektra v sieťach 5G a podporu prístupu koncových používateľov k sieti Wi-Fi. Spoločné využívanie spektra na základe všeobecného oprávnenia alebo individuálnych práv na používanie môže zabezpečiť intenzívnejšie a účinnejšie využívanie tohto vzácneho zdroja. Používatelia rádiového frekvenčného spektra budú mať v režime všeobecného oprávnenia významnejšiu regulačnú ochranu pred škodlivými vplyvmi, aby sa odstránili prekážky zavádzania prístupových bodov Wi-Fi a aby bol prístup koncových používateľov k bezdrôtovému pripojeniu na internet jednoduchší.

4.4.4 Opätovné vymedzenie režimu univerzálnej služby

4.4.4.1 „Obnovený“ režim univerzálnej služby a zmeny služieb a pravidiel ochrany koncových používateľov sú aspekty, ku ktorým má EHSV najväčšie výhrady. Univerzálna služba už okrem toho bola jednou z oblastí, ktoré EHSV vo svojich predchádzajúcich stanoviskách najviac kritizoval.

4.4.4.2 Rozšírenie tejto služby o iné služby, ako sú mobilné služby a širokopásmové internetové pripojenie, je už dávno prioritou. Pod zámienkou údajnej modernizácie organizácie univerzálnej služby sa však v návrhu v skutočnosti nahrádza táto služba a dokonca dochádza k odstráneniu viacerých povinností, ako sú verejné telefónne automaty, úplné telefónne zoznamy a informácie o telefónnych číslach, z jeho rozsahu uplatňovania, čím by očakávaný výsledok stratil svoje opodstatnenie. EHSV ešte nevie, či je tento sektor dostatočne vyspelý na to, aby zaručil, že bez povinnej univerzálnej služby sa tieto služby budú naďalej poskytovať. Skutočnosť, že článok 82 umožňuje členským štátom „naďalej zaručovať dostupnosť a cenovú prijateľnosť iných služieb“ nezávisí len od toho, či sa „potreba týchto služieb náležite preukáže po zohľadnení vnútroštátnych okolností“, a otvára zároveň priestor na to, aby boli tieto služby v krátkodobom horizonte zrušené vzhľadom na náklady súvisiace s ich poskytovaním.

4.4.4.3 EHSV spochybňuje vymedzenie pojmu funkčného širokopásmového pripojenia, pretože na základe tohto vymedzenia by mohlo dôjsť k vytvoreniu svojvoľného zoznam dostupných internetových služieb namiesto pripojenia minimálnej neutrálnej kvality, čo by mohlo v budúcnosti viesť k diskriminačným postupom na úkor koncových používateľov.

4.4.4.4 Je pravda, že podľa článku 79 majú členské štáty zabezpečiť, „aby mali všetci koncoví používatelia na ich území prístup k funkčnému internetu a hlasovým komunikačným službám v predpísanej kvalite vrátane potrebného pripojenia minimálne v pevnom umiestnení, a to pri cenovej dostupnosti zodpovedajúcej špecifickým vnútroštátnym podmienkam“, alebo dokonca „môžu od podnikov poskytujúcich tieto služby vyžadovať, aby koncovým používateľom ponúkli tarifné možnosti alebo balíky, ktoré sú odlišné od tých poskytovaných za normálnych obchodných podmienok“, a zaviedli „jednotné tarify vrátane vypočítania geografického priemeru na celom území“.

V článku 80 ods. 4 a 5 návrhu sa odkazuje na sociálnu pomoc alebo zabezpečenie, čiže na vnútroštátne rozpočty prostredníctvom daní, „aby bola koncovým používateľom s nízkym príjmom alebo s osobitnými sociálnymi potrebami poskytovaná podpora s cieľom zaručiť cenovú dostupnosť funkčného prístupu k internetu a hlasových komunikačných služieb minimálne v pevnom umiestnení“, čím dodávateľom služieb zanikajú takéto povinnosti.

4.4.4.5 Okrem toho celý systém financovania verejnej služby v prípade, že národný regulačný orgán zistí, že podnik znáša neprimerané zaťaženie, sa obmedzil na zavedenie „mechanizmu, ktorým sa podniku za transparentných podmienok uhradia stanovené čisté náklady z verejných fondov“, čiže znovu sa na pokrytie nákladov na verejné služby žiadajú prostriedky zo štátneho rozpočtu získané formou daní (najmä ak v neziskových oblastiach, kde sa poskytuje služba občanom, nie sú poskytovatelia), keďže bola zrušená možnosť vzájomného rozdelenia nákladov, s ktorou sa predtým počítalo v článku 13 písm. b) zrušenej smernice (v ktorom sa uvádza „b) rozdelenie čistých nákladov záväzkov univerzálnej služby medzi poskytovateľov elektronických komunikačných sietí a služieb“).

4.4.5 Práva koncových používateľov

4.4.5.1 Bod, ku ktorému však má EHSV najviac výhrad, je nová kapitola o právach koncových používateľov, pretože riešenia prijaté v návrhu nezohľadňujú žiadne z jeho stanovísk na túto tému, a to počnúc možnosťou maximálnej harmonizácie v súlade s článkom 94 návrhu. EHSV zastáva názor, že v otázkach týkajúcich sa práv spotrebiteľov by mali byť prijaté buď smernice minimálnej harmonizácie alebo nariadenia, ktoré stanovujú čo najvyššiu úroveň ochrany spotrebiteľov.

4.4.5.2 Považuje za neprijateľné zrušenie určitých regulačných povinností alebo zníženie predchádzajúcich práv alebo záruk pod nepreukázanou zámenkou, že už nie sú potrebné alebo sú zahrnuté vo všeobecných právnych predpisoch o ochrane spotrebiteľa, a to napríklad zrušenie právomocí národných regulačných orgánov zaviesť priamu reguláciu maloobchodných cien operátorov alebo určitých ustanovení o zmluvách, transparentnosti, službách zoznamov a interoperabilite digitálneho televízneho vybavenia (články 95 až 98, 103 až 105).

4.4.5.3 V návrhu Komisie sa rovnako neuznáva, že treba lepšie regulovať určité situácie, ktoré boli označené za nekalé postupy v zmluvách s používateľmi, ako napríklad v prípade maximálneho trvania zmluvy alebo ukončenia zmluvy, obnovenia zmlúv v prípade ponuky vo forme balíkov, chýbajúcich sankcií na zabezpečenie efektívnosti procesu zmeny dodávateľa pre koncového používateľa, zachovania povinnosti odškodniť koncového používateľa za „hodnotu dotovaného zariadenia viazaného na zmluvu v čase jej uzavretia vypočítanú *pro rata temporis* a úhradu *pro rata temporis* všetkých ďalších akciových výhod, ktoré boli za také označené v čase uzavretia zmluvy“.

4.4.5.4 EHSV však víta niekoľko nových ustanovení, ako je napríklad lepšia zrozumiteľnosť zmlúv prostredníctvom zmluvy, ktorá zjednodušene zhrnie hlavné informácie, poskytovanie nástrojov na kontrolu spotreby, nástroje na porovnanie cien a kvality, zákaz diskriminácie na základe štátnej príslušnosti alebo krajiny pobytu.

4.5 Regulačné orgány a iné príslušné orgány

4.5.1 Pokiaľ ide o právomoci regulačných orgánov a iných príslušných orgánov, je obzvlášť potrebné preformulovať najmä znenie súčasného článku 5 ods. 1.

4.5.2 Konkrétne pokiaľ ide o nezávislosť národných regulačných orgánov a iných príslušných orgánov, dôležité sú najmä ustanovenia článkov 7 až 9 vzhľadom na osobitné záruky udelené pri výbere, obmedzení trvania mandátov, nezávislej správe a odvolávaní členov príslušných riadiacich orgánov.

4.6 Konsenzuálne riešenie sporov

4.6.1 Obzvlášť dôležitá je snaha zaručiť systémy transparentného, nediskriminačného, jednoduchého, rýchleho, spravodlivého a cenovo dostupného mimosúdneho riešenia sporov medzi spotrebiteľmi a podnikmi poskytujúcimi siete a/alebo služby elektronickej komunikácie, verejne dostupné služby elektronickej komunikácie okrem interpersonálnych komunikačných služieb bez číslovania, ktoré sa týkajú zmluvných podmienok a/alebo plnenia zmlúv o poskytovaní takýchto sietí a/alebo služieb.

4.6.2 Ešte dôležitejšie je, že členské štáty môžu rozšíriť prístup k týmto postupom iným koncovým používateľom, predovšetkým mikropodnikom a malým podnikom.

4.6.3 Ale v prípade cezhraničných sporov sa v návrhu predkladá riešenie, ktorého dosah je limitovaný tým, že na úrovni EÚ neexistujú mechanizmy pre tento druh sporov, a zamotáva sa do zložitej siete postupov s pochybnými výsledkami, či už pokiaľ ide o ich účinnosť alebo o reálne zaručenie spravodlivého zastúpenia záujmov v primeranom čase, aby sa nakoniec všetko skončilo v súdnom konaní.

V Bruseli 26. januára 2017

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS
